

Josep Nadal i Guiu

Diari íntim

Dia 20 de febrer de 1936

Necessito obrir el cor i escriure alguna cosa dels meus sentiments en les circumstàncies en què ens trobem. El meu jesuïta estarà preocupat; li escric per dir-li que continuo viu malgrat els tristos esdeveniments del nostre estimat país.

Han triomfat les esquerres; estem aixafats i desenganyats. La campanya política de dretes ha estat intensa, amb un gran optimisme per part dels dirigents. Per què no hi havíem de confiar? Van votar, fins i tot, les monges de clausura. Però "l'home proposa i Déu disposa".

En saber els resultats a les capitals, no cal que es digui res més. A Osca triomfen les extremes esquerres, també a Lleida i a la resta de Catalunya. Un altre cop Azaña i els seus partidaris del 14 d'abril i 6 d'octubre són al poder. Déu ho sap tot; cada dia sento més ànsies de les coses de Déu. Treballaré tant com pugui i tota altra cosa, l'abandono a les seves mans.

Dia 21 de febrer de 1936

La meva oració del matí: com un nen petit em poso, confiat, a les mans del nostre bon Pare. Tu ho saps tot

i ho pots tot, Senyor. Aquí em tens a les teves ordres. Cap pessimisme. No i mil cops no. Sé que escrius recte amb línies tortes.

Els diputats de dretes contraresten les forces revolucionàries. Aquests són els fets. El que passarà, només ho saps Tu, Senyor.

He d'entristir-me pel cop que ens espera? Res de res. Amb la teva gràcia, treballaré sense descans fins que Tu ho vulguis. Amb tot, el camp d'acció sempre serà gran i extens. Els homes sempre tenim la necessitat d'amor i perdó. No sóc sacerdot per a això?

Dia 23 de febrer de 1936

Molt fred, a Monsó; la casa, molt confortable. Les habitacions semblen cel·les monacals. Recés d'oració i de descans per als dos.

Estic agraït al bon Déu per haver-me proporcionat la companyia de mossèn Jordán. És com el meu àngel de la guarda, sembla un sant Lluís.

La senyora Lola és com una mare per a nosaltres. Ens defensem del fred amb bones estufes.

El fred glacial és en l'ambient, en els cors. La nostra situació és veritablement trista; sembla que no pugui ser pitjor. El cert és que hi ha molta injustícia. Les terres són, en la seva majoria, propietat d'alguns ricassos. Els

pobres no sospiren per res més que pel moment de la seva reivindicació social. I el mateix que passa aquí, passa en molts altres pobles.

Hem de treballar sense descans en favor de la justícia. No trobo altre camí que l'amor. La predicació de la Bona Nova: "els pobres són evangelitzats..."

Dia 24 de febrer de 1936

Em sento confortat en l'oració; el Senyor és molt bo amb mi. Els pobles no es poden contenir. Respirem un esperit d'odi, i de sarcasme, pitjor que el 14 d'abril. No confio en mi sinó en la força de Crist.

Les masses populars estan enverinades amb la doctrina del marxisme, del soviètic, del socialista, amb la intensa predicació i propaganda de tot aquest temps. El pobre vol menjar-se el ric i el potentat es veu incapaç de reprimir els abusos dels contraris.

Nosaltres prediquem la justícia i la caritat; falta amor, en aquest món. Els homes no som germans.

Dia 25 de febrer de 1936

Digues-me, Senyor, com puc ajudar-te en aquestes circumstàncies. La meva única força la trobo en Crist.

La gent bona i encara pietosa diu dels no creients ni practicants: "Són uns malvats, són gent perversa". Jo

no em canso de repetir a tothom que "hem d'estimar; hem de perdonar". Hi ha molta ignorància, hi ha molta injustícia; no són gent dolenta.

Nosaltres també hem de sentir-nos culpables; siguem justos, siguem bons. Demanem per ells.

Reflexiono "que mal formats estan molts dels nostres cristians practicants! És que Jesús no va venir per salvar a qui estava perdut, per retornar a la cleda l'ovella descarrilada? Ens costa tant d'entendre el manament de l'amor! Aquests és el meu manament, que us estimeu els uns als altres com Jo us he estimat".

Dia 26 de febrer de 1936

M'adono que, en aquestes injustícies socials, ens culpen molt als sacerdots. Sense distinció. Certament, l'anticlericalisme regnant juntament amb la propaganda repugnant és rabiós.

Això em fa reflexionar molt i hem de reconèixer que en alguns casos tenen fonament. No sempre som model de despreniment, els sacerdots...

Que trist si m'esforcés i treballés en el meu ministeri per vil interès! No. Sempre he tingut ànsies de viure pobre. M'examino i no em trobo culpable. Només tinc l'indispensable i crec estar després de tot. El mateix observo en mossèn Jordán.

Sé que molts cops demana diners a la seva família per poder pagar la pensió perquè ho ha donat tot als pobres. La seva caritat no té límits. El Senyor sempre m'ha donat grans desitjos d'imitar el sant mossèn d'Ars¹. Però, que lluny n'estic! Medito la seva vida, que conservo com un record del meu amic íntim, Lluís Artigues.

Han sembrat i continuen sembrant l'odi contra nosaltres; la persecució més cruel sembla propera, si Déu no hi posa remei. Em sento tranquil en mans del meu bon Pare. Nosaltres seguim predicant la justícia i l'amor...

Dia 27 de febrer de 1936

Malgrat les circumstàncies tan adverses, a la nostra parròquia hi abunda la feina: misses, confessions, visites als malalts, associacions, defuncions... Ho fem de la millor manera que podem i el Senyor ens dóna a entendre.

Els dos estem sempre molt units amb el nostre estimat rector. Som els seus immediats col·laboradors. Gairebé no ens queda temps per a l'oració i el rés del Breviari, que fem a casa per a més gran devoció.

¹ Rector d'Ars, un poble de 230 habitants, on va viure durant 40 anys impartint catecisme i confessant. La seva fama es va estendre fins al punt que tots els veïns de la zona anaven a confessar-se amb ell.

No ens fa falta algun moment fugaç de desànim. Ens animem mútuament a tirar endavant i a ser valents en les proves i dificultats. El sagrari és el nostre únic refugi. Allí tot se'ns aclareix.

Dia 28 de febrer de 1936

En l'oració, em poso a mi i a totes les meves coses en mans del Senyor. Crist és la meva única força. No vull preocupar-me pel que ha d'esdevenir.

Sovint em pregunto: "Seré víctima de la revolució, de l'odi a Crist i a la seva Església?" I en el meu interior sento una força divina i responc amb resolució: "Víctima com a sacerdot i per tant, per Crist, *ecce adsum* – aquí estic- a cegues". En tota altra cosa m'aniré defensant segons les circumstàncies m'aconsellin. La resolució fa temps que està presa. Responc amb els fills del tro: "*Possum*", –puc-. Reconec que tota cosa és un do gratuït del Senyor. "Tot ho puc en Aquell que em conforta".

Església de Monsó

Dia 1 de març de 1936

Mes de sant Josep, el nostre patró. En poso sota la seva protecció. A Saragossa hi ha hagut un tiroteig, tot i que hi ha una tranquil·litat relativa en els pobles i a Monsó. Un presagi de tempestat? Déu dirà. En molts hi ha una gran intranquil·litat. hem d'anar animant a uns i altres. Li ho dic per carta al meu germà: potser no podré agafar la ploma per manifestar-li el meu amor fraternal. El cert és que continuarem estimant-nos sempre ja que el nostre amor està fonamentat en l'amor de Crist. Solament em sento un pobre sacerdot animat a treballar per Crist de la manera com Ell ho disposi. Confio en la gràcia del Senyor; de mi, no-res i pecat.

Dia 2 de març de 1936

Enmig de tanta foscor, odis i maldats, sempre es troben ànimes bones. El meu goig és immens quan en trobo alguna d'assedegada per servir el bon Déu i que jo pugui ajudar-la en el camí de la vida cristiana i de la perfecció. El Senyor crida quan ho vol i com vol. No sóc sacerdot per a això? "Vosaltres sou la llum del món". Sí, vull ser la llum en el camí de la vida per a tants dels meus germans que van per les ombres i tenebres de la mort i el pecat.

El meu dolor també és gran quan veig alguns dels meus feligresos apropar-se als sagraments amb mala disposició sense que jo hi pugui posar remei.

Demano al Senyor que, encara que sigui amb un miracle, doblegui aquelles voluntats rebels i els concedeixi el do de la fe. Quant treballador, quanta joventut, quanta ovella esgarriada! Déu meu! *Ecce ego, mitte me.*

Dia 3 de març de 1936

Sóc a casa, al cantó dels meus pares i germans. Que dolça és la llar! Els meus nervis queden més relaxats, tot i que he vingut també per treballar.

En l'oració tinc pau i serenitat. Sento l'ajuda del Senyor en tot. Gràcies per totes les teves bondats, Senyor! Els animo una mica en tan difícils circumstàncies.

La mare deu sofrir molt interiorment, però sempre es mostra molt animada i exteriorment tranquil·la. És un do de Déu, una dona extraordinària. Està tan acostumada a sofrir! El pare està molt envellit i a voltes diu incoherències. Està content de tenir-me al seu cantó.

El Senyor ens posa a prova però és Pare. Tot serà per al nostre bé encara que de moment no ho entenguem. Com més va pitjor, però estem contents.

Quants pobres no tenen res, em diu ma mare. Quina veritat! Mai ens hem de queixar. Que bo és el Senyor

envers tothom, amb els seus fills! Per Ell ho he deixat tot i he trobat el tresor amagat de l'Evangelí...

Dia 4 de març de 1936

Celebro la missa a la capella de les Agustines al cantó de casa. Estan bé tot i que, com tots, amb l'ansia del que pugui passar. Ens animem a seguir el Senyor.

Les que més contentes estan són les meves germanes Teresina i Montserrat; s'eduquen al col·legi i hi passen gairebé tot el dia. Jo reso l'Ofici diví; després, amb ma mare, mirem el remei de la nostra economia.

L'animo per a la venda d'una de les nostres cases amb la finalitat de liquidar el préstec del B.H. de Madrid (vuit mil pessetes) que és per a les finques. Així estarà més tranquil·la i descansada. Això ens 'menja' més que tots plegats.

Com que no sabem com anirà la qüestió agrària, sobretot a Catalunya, amb aquests diners poden anar menjant i després, ja veurem què passa.

Si volen apropiarse de les nostres terres, ens hi hauran d'avenir. Déu mai no abandona els seus fills.

No poso el meu cor en els béns materials; sóc sacerdot per a lliurar-me totalment al bé dels altres; només una necessitat excepcional fa que m'ocupi d'aquests

assumptes materials tot i que necessaris per a la vida. En ser el gran, m'hi sento obligat.

Dia 10 de març de 1936

Passo unes hores a Lleida. No em falta la meua visita a les Carmelites; són moments deliciosos per al meu esperit. Quins records més dolços! Juntament amb la meua vida al seminari, aquí he passat els moments més dolços de la meua vida.

És aquí on em sento atret per Crist irresistiblement. Gairebé totes les vacances d'estiu les passo al seminari. Així puc visitar-les amb freqüència i les ajudo, especialment, per Setmana Santa. I elles n'estan molt contentes.

Al cantó del sagrari i a l'altar de santa Teresita sento l'ideal del sacerdoti molt profundament. Sóc sacerdot per donar-me als altres; vull ser un altre mossèn d'Ars, però que lluny me'n veig, Senyor! Sento que sense vida interior, sense vida de Jesús – Hòstia no faré res.

Fervor insòlit, ànsies d'elevació i de cel. Que Crist baixi a les meves mans no pot explicar-se... Donar-lo als altres, donar-lo als germans, això és el que importa.

En el locutori hi regna una gran alegria i gatzara. Tots parlem i ho recordem tot. Em trobo tan bé amb aquestes ànimes de Déu! M'atreu la seva senzillesa i m'en-

canta la seva conversa tan humana i espiritual alhora. Comentem els esdeveniments i ens animem a lliurar-nos totalment a Jesús.

Dia 11 de març de 1936

Al Palau Episcopal, saludo el doctor Garcia. Sempre em pregunta pel Jaume. Recordem la seva entrada a la Companyia.

El 7 de setembre de 1926 se'n va anar cap al noviciat de Gandia. El meu pare l'acompanya fins a Tarragona, on es troba amb altres companys. Enmig de l'alegria, sento el dolor de la separació.

Com germans bessons, ens estimem molt i ens ballem força. Som de caràcter i aficions diversos. Gairebé no ens veiem, al llarg del dia. Ell va a l'institut o al col·legi i jo, al seminari. Ens reunim per dinar o a la nit.

Els nostres ambients són molt diferents. Alguns dels seus amics i condeixebles són indiferents i alguns dels seus professors són ateus declarats. Amb gran sorpresa m'assabento que vol ser jesuïta... Gràcies, Senyor, per totes les teves bondats!